

Handlingsplan Digitalisering 2026-2028

Fastställt av hälso- och sjukvårdsnämnden

Framtagen av hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Datum 2025-11-05

Gäller 2026-2030

Ärendenr HSN 2025/841

Version 1.00

UTKAST

Handlingsplan Digitalisering 2026-2028

Innehåll

1. Bakgrund och syfte	3
1.1 Region Gotlands digitaliseringsstrategi 2026-2030	3
1.2 Hälsö- och sjukvårdens verksamhetsplan 2026-2030 (VP)	3
1.3 Generationsskifte vårdens IT – i samspel med Region Stockholm	3
2. HSF:s vägledande principer	3
2.1 Utmana befintliga arbetssätt och processer	4
2.2 Användar- och behovsdriven utveckling	4
2.3 Digitalt när det går och fysiskt när det behövs.	4
2.4 Nyttobedömning och effekter	4
3. Prioriterade förflyttningsområden	4
3.1 Tjänster som möter invånarnas behov	4
3.2 Skapa trygghet och digital kompetens	5
3.3 Tillförlitlig data & kunskapsdrivna beslut	5
3.4 Digital arbetsmiljö	5
3.5 AI	5
4. Genomförande	6
5. Uppföljning och lärande	6
Bilaga 1: Aktiviteter 2026 -2030	7
Bilaga 2: Digitaliseringsmöjligheter som utreds 2026-2030	10

1. Bakgrund och syfte

1.1 Region Gotlands digitaliseringsstrategi 2026-2030

Digitaliseringsstrategin syftar till att beskriva hur digitalisering ska användas för att bidra till att Region Gotlands verksamhetsidé uppnås. Strategin är ett stöd för Region Gotlands alla verksamheter.

- Digitalisering ska stödja Region Gotlands strategiska verksamhetsutveckling med användaren i centrum.
- Digitalt först – digitala tjänster som förstahandsval.
- Transparens och öppenhet gentemot användarna.
- Digital informationshantering ska ha en väl avvägd säkerhetsnivå.
- Förnyelsearbete och omvärldsbevakning är avgörande för Region Gotlands digitalisering.
- Kompetensutveckling för nya arbetssätt och ändrad samhällsservice.
- Digitaliseringen bidrar till att göra Gotland till ett hållbart samhälle.
- Digitalisering bidrar till ökad delaktighet för medborgarna.

1.2 Hälsö- och sjukvårdens verksamhetsplan 2026-2030 (VP)

Hälsö- och sjukvårdens verksamhetsplan 2026-2030 är styrande. Digitaliseringsplanen syftar till att tydliggöra vilka digitaliseringsaktiviteter som stödjer realisering av verksamhetsplanen.

1.3 Generationsskifte vårdens IT – i samspel med Region Stockholm

En stor satsning sker genom samarbete med Region Stockholm inom programmet ”Generationsskifte vårdens IT”. Vården använder flera olika system som under åren har anpassats utifrån olika behov. Det nuvarande huvudjournalssystemet TakeCare har använts sedan 90-talet och flera andra system och it- stöd är på väg att fasas ut från marknaden.

För att möta hälsö- och sjukvårdens behov av utvecklingsbara och patientsäkra system skapar vi som en del av sjukvårdsregion Stockholm-Gotland en flexibel it- miljö som är:

- **Tillgänglig** - Information om patienten är tillgänglig genom hela vårdkedjan, oavsett system.
- **Effektiv** - Data blir enklare att använda för kvalitetsuppföljning och forskning.
- **Framtidssäker** - Flexibla och utvecklingsbara system gör att vi kan arbeta på nya sätt, automatisera uppgifter och lägga till nya funktioner över tid.

Bytet av system och it- stöd sker stegvis. Under en övergångsperiod kommer nya och gamla system att användas parallellt med TakeCare. Samtliga nya system ska vara införda 2030.

2. HSF:s vägledande principer

Med digitalisering, menar vi verksamhetsförbättringar som är möjliga att genomföra med stöd av digitala resurser. Vi ser digitalisering som en del av vår verksamhetsutveckling och digitala resurser som en verktygslåda för att förbättra tjänster och arbetssätt.

Varje förändring eller tillskott av IT-utrustning eller IT-system utgör en möjlighet till verksamhetsutveckling som måste undersökas och inte gå förlorad. Det gäller även vid ny upphandling eller utbyte av medicinsk teknik eller existerande IT-lösning.

För att säkerställa att digitalisering uppnår största möjliga nytta, finns fyra vägledande principer. De vägledande principerna för digital utveckling ska ge HSF:s verksamheter en tydlig riktning, stöd vid prioritering av insatser och vägledning i genomförandet.

2.1 Utmana befintliga arbetssätt och processer

Utmana befintliga arbetssätt genom att tänka nytt, våga ifrågasätta traditionella metoder och skapa effektiva, innovativa lösningar. Identifiera flaskhalsar, analysera arbetsflöden och se var digitala verktyg kan eliminera ineffektivitet. Minska organisatoriska mellanrum. Ersätt repetitiva manuella processer med digitala lösningar för att frigöra tid och resurser. Säkerställ att tidigare arbetssätt och processer avvecklas i största möjliga mån.

2.2 Användar- och behovsdriven utveckling

Digitala lösningar ska baseras på verkliga behov samt innevånarens och användarnas perspektiv. I stället för att utgå från tekniska möjligheter fokuserar vi på att förstå och lösa specifika problem för invånarna, patienterna och våra interna processer. Det är ett sätt att skapa digitala verktyg och tjänster som verkligen gör skillnad

2.3 Digitalt när det går och fysiskt när det behövs.

Det handlar om att utnyttja digitala verktyg där de skapar mest nytta och samtidigt behålla fysiska möten och processer där de verkligen behövs. Säkerställ att digitala lösningar är tillgängliga för alla, samtidigt som fysiska alternativ finns kvar för dem som behöver dem.

2.4 Nyttobedömning och effekter

Bedömning av nyttan för invånarna och för förvaltningen som helhet behöver alltid bedömas och prioriteras före nyttan för den enskilda verksamheten. Definiera tydliga mål för digitala initiativ, exempelvis förbättrad patientkontakt, kortare väntetider eller effektivare administration, och följ upp resultaten regelbundet. Säkerställ att tekniken verkligen leder till förbättrade arbetsflöden och ökad kvalitet.

3. Prioriterade förflyttningsområden

Fyra förflyttningsområden har identifierats som tillsammans driver den digitala utvecklingen i HSF framåt. För varje förflyttning finns definierade framgångsfaktorer. Det finns även ett femte område definierat. Det området handlar om AI, vilket är mer generellt och omfattar alla fyra områden som identifierats.

3.1 Tjänster som möter invånarnas behov

Invånarna ska på ett enkelt sätt kunna hantera sina ärenden vid den tidpunkt och i den kanal som passar dem bäst. Vi säkerställer att det finns tydliga alternativ för de som inte kan använda digitala lösningar. Användarresor fungerar som ett strategiskt verktyg för att förstå behoven ur ett helhetsperspektiv.

Framgångsfaktorer

- Involvera användare i utformningen av nya tjänster.
- Använd användarresor för att identifiera och beskriva behov.
- Använd gärna användarfall för att beskriva önskade funktioner.
- Målsätt och mät hur införda tjänster används och i vilken omfattning.
- Efterfråga feedback från användare.

3.2 Skapa trygghet och digital kompetens

Våra medarbetare ska ha de färdigheter och det självförtroende som krävs för att driva den digitala utvecklingen och se digitala arbetssätt som en naturlig del av sin vardag. Genom kontinuerlig kompetensutveckling inom både digital kompetens och kompetens om hur digitalisering kan användas för att förändra arbetssätt skapar vi en trygg arbetsmiljö där digitala resurser nyttjas och vi vågar utmana traditionella arbetssätt.

Framgångsfaktorer

- Utbilda personal i interna förändringsprocesser:
- Mät gärna andel medarbetare som anser att de har tillräcklig digital kompetens.

3.3 Tillförlitlig data & kunskapsdrivna beslut

Data blir kunskap, med kunskap ökar förståelsen och med ökad förståelse kan bättre beslut fattas. Vi ska vara en organisation med tillgång till tillförlitliga data som stödjer beslutsfattande på alla nivåer.

Framgångsfaktorer

- Aktiv data- och informationsförvaltning ger kontroll över vilken information som finns, vem som äger den och hur den görs tillgänglig.
- Säkra att data endast hämtas eller matas in en gång.
- Tillgängliga data ska användas för styrning och beslutsfattande.
- Använd dataanalys för att utvärdera om önskade effekter uppnås.

3.4 Digital arbetsmiljö

Vi ska erbjuda en användarvänlig och effektiv digital arbetsmiljö där medarbetarna nyttjar digitala resurser på bästa sätt. Vi ersätter analoga arbetssätt med effektiva digitala arbetssätt där det är relevant. Vi drar nytta av befintliga system och utvärderar och förbättrar kontinuerligt vår digitala miljö genom en aktiv objektförvaltning.

Framgångsfaktorer

- Aktiv förvaltning av samtliga förvaltningsobjekt. Utvärdering av digital arbetsmiljö, inklusive besparingspotential genom avveckling och konsolidering av system.
- Mät gärna andel medarbetare som anser att den digitala arbetsmiljön fungerar väl.

3.5 AI

AI tillskrivs förmågan att i grunden förändra. Likt tidigare införandena av disruptiva förmågor kommer AI inte att möjliggöra så stor förändring som många tror i det korta perspektivet. I det långa perspektivet kommer förändringen däremot att bli större än vad vi idag kan tänka oss. Förändring omfattar alla förflyttningsområden ovan. Vi inför därför AI på ett klokt sätt med alla förflyttningsområden i åtanke och vågar tänka nytt och tar hjälp av AI för att bemästra den utmanande situation vi står inför.

Vad vi står inför är påtagligt ökad förmåga att förbättra innevånarens och patienters livskvalité. Det sker bland annat m.h.a. ökad kunskap, bättre metoder och utvecklade läkemedel. Detta sker medan de ekonomiska resurserna minskar och tillgången till kompetens viker. Allt medan efterfrågan av vård ökar.

Framgångsfaktorer

- Identifiera verktyg som erbjuder den nytta som efterfrågas på ett informationssäkert sätt
- Tillvarata hela den nytta som införandet av AI möjliggör och inte bara den okontroversiella nyttan.
- Vi utbildar våra medarbetare löpande i de AI-verktyg vi valt.
- Tillämpa försiktighetsprincipen med måtta då användandet av AI utgör ett paradigmskifte och därför till sin natur utmanar det etablerade.

4. Genomförande

Handlingsplanen för digital utveckling inom förvaltningen ska integreras i ordinarie styr- och planeringsprocesser. Förvaltningsledningen och varje verksamhet bär ansvaret för att realisera digitaliseringsplanen inom ramen för den årliga verksamhetsplaneringen och där beakta utpekade förflyttningar och prioriterade aktiviteter. I ansvaret ligger också att skapa utrymme för att genomföra aktiviteterna, vilket kan innebära att nedprioriteringar av annat. Digitaliseringsplanen fastställer de aktiviteter som är särskilt viktiga för att uppnå de förflyttningar som pekas ut.

Vid genomförande av Digitaliseringsaktiviteter skall av regionen beslutade metoder och arbetssätt tillämpas. Det är ytterst förvaltningens ansvar att detta sker. I praktiken är det upp till den som beslutar om en digitalisering att dessa följs. Ansvaret gäller även initiativ och aktiviteter där digitalisering endast utgör en mindre del.

De metoder som förvaltningen förväntas följa är gällande version av:

- Ekosystem informationsbehandling och objektsförvaltning, STY-24777-v.5.0
- Projekt- och uppdragsmodell för Region Gotland, STY-07626-v.18.0
- Objektsförvaltningsmodell, STY-13426-v.3.0
- Nyttokalkyler för bättre förändringar, Inera

Vid genomförande av digitaliseringsaktiviteter skall även frågan om kontinuitet vid större händelser hanteras.

5. Uppföljning och lärande

Genomförandet följs upp löpande i förvaltningens digitaliseringsråd, genom årlig rapportering till förvaltningsledningen, samt uppföljning till nämnden i delårsrapport 2.

Uppföljning av:

- En översiktlig bild av eventuella förändringar i invånarnas behov, omvärldens utveckling, nationella krav och interna förutsättningar.
- En redogörelse för de insatser som genomförts och uppnådda resultat.
- De viktigaste lärdomarna från det gångna året.
- En analys av om pågående och planerade insatser fortfarande är relevanta eller om det finns behov av revideringar.
- Förslag till inriktning och fokus framåt.

Den årliga rapporteringen utgör ett viktigt underlag för förvaltningsledningens och verksamheternas verksamhetsplanering samt för eventuella revideringar av digitaliseringsplanen.

Bilaga 1: Aktiviteter 2026 -2030

Status i pågående och planerade projekt följs upp löpande under året. Uppdateras årligen.

Aktivitet	Följsamhet till vägledande principer	Stödjer förflyttningsområde och målbild	Status
Vad Beskrivning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utmana befintliga arbetssätt & processer 2. Användar- och behovsdriven utveckling 3. Digitalt när det går och fysiskt när det behövs 4. Nyttobedömning och effekter 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tjänster som möter invånarnas behov 2. Skapa trygghet och digital kompetens 3. Tillförlitlig data & kunskapsdrivna beslut 4. Digital arbetsmiljö 5. 5 AI 	Fas: Planering, Upphandling, Införande Klart ÅÅÅÅQQ Beställare/Mottagare
Smittspårning via Alltid Öppet Införande av smittspårningsfunktion	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 	<ol style="list-style-type: none"> 1 3 	Införande 2026 Q1 Marina Lorentzon
Basala hygienrutiner och klädregler (BHK) Ta fram nya formulär och rapporter samt skapa ny databas.	<ol style="list-style-type: none"> 3 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Planering 2026 Q1 Maria Amèr
Dialysssystem System för logg och uppföljning av genomförda behandlingar. Ersättning av Nexadia.	<ol style="list-style-type: none"> 2 4 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Upphandling 2026 Hjalmar Åselius
Nytt Onkologisystem System för dosberäkning av cytostatikabehandling. Upphandling tillsammans med Region Stockholm.	<ol style="list-style-type: none"> 1 4 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Upphandling 2026 Q2 Åsa Wilsso
Automatisk överföring till kvalitetsregister för röntgen (MQR) Kvalitetsregister för röntgen (MQR)	<ol style="list-style-type: none"> 2 4 	<ol style="list-style-type: none"> 3 	Planering 2026 Q2 Christina Röös
Bild och funktionstjänst för röntgen (BFT) Bild och funktionstjänst samt utökad kapacitet för överföring och lagring.	<ol style="list-style-type: none"> 2 4 	<ol style="list-style-type: none"> 3 4 	Införande 2026 Q3 Christina Röös
Journalssystem tandvård Införande av nytt journalssystem för tandvården.	<ol style="list-style-type: none"> 1 3 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Upphandling 2026 Q3 Daniel Altinisik
Journalssystem för gyn/obstetrik (Cosmic Birth) Utbyte av nuvarande system som går ur tiden. Projektet drivs tillsammans med Region Stockholm	<ol style="list-style-type: none"> 1 3 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Införande 2026 Q4 Åsa Hedqvist
Panoramaröntgen för Tandvården Utbyte av nuvarande system som går ur tiden.	<ol style="list-style-type: none"> 2 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Upphandling 2026 Daniel Altinisik
Ultraljud för mödravård Utbyte av nuvarande system som är för dyrt att integrera med nytt Journalssystem för Mödravård och förlossning.	<ol style="list-style-type: none"> 2 4 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Upphandling 2026 Åsa Hedqvist

Aktivitet	Följsamhet till vägledande principer	Stödjer förflyttningsområde och målbild	Status
Vad Beskrivning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utmana befintliga arbetssätt & processer 2. Användar- och behovsdriven utveckling 3. Digitalt när det går och fysiskt när det behövs 4. Nyttobedömning och effekter 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tjänster som möter invånarnas behov 2. Skapa trygghet och digital kompetens 3. Tillförlitlig data & kunskapsdrivna beslut 4. Digital arbetsmiljö 5. 5 AI 	Fas: Planering, Upphandling, Införande Klart ÅÅÅÅQQ Beställare/Mottagare
Nytt avvikelsehanteringssystem Upphandling tillsammans med Region Stockholm. Flexite ska ersättas.	<ol style="list-style-type: none"> 1 3 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Införande 2026 Marie Loob
Standardiserade vårdförlopp (SVF) Standardiserade vårdförlopp. Införa automatöverföring av SVF-data (Inrapportering av tillgänglighet för första kontakt med primärvården) TC- INCA.	<ol style="list-style-type: none"> 2 3 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Planering 2026 Åsa Wilsson
Beslutsstöd Ak-Net till AK-mottagningen Ersättning för beslutsstödet Journalia vars avtal löper ut	<ol style="list-style-type: none"> 2 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Upphandling 2026 Hjalmar Åselius
Digitalt stöd för anestesioch intensivvård CHA (PDMS) Införande av system upphandlat tillsammans med Region Stockholm.	<ol style="list-style-type: none"> 1 3 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Införande 2027 Q1 Martin Garland
Katalog (HSA) Central katalog som innehåller organisation, person, roller, uppdrag m.m. Vi lämnar Region Stockholms katalog till förmån för en egen.	<ol style="list-style-type: none"> 1 3 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Införande 2027 Petter Könberg
Listningssystem för primärvården Nytt system för listning i Primärvården.	<ol style="list-style-type: none"> 2 3 	<ol style="list-style-type: none"> 1 4 	Upphandling 2027 Yvonne Skovshoved
Inera- Sammanhållen planering etapp 2 Fortsatt utveckling av patientinformation på 1177. Deltagande i Ineras arbete.	<ol style="list-style-type: none"> 2 4 	<ol style="list-style-type: none"> 1 4 	Planering 2027 Petter Könberg
Ultraljudsystem Nuvarande system Syngo Dynamics (Röntgen, Fyslabb & Kvinlikliniken) är svårt/ dyrt att integrera mot nya journalsystem och behöver ersättas.	<ol style="list-style-type: none"> 2 4 	<ol style="list-style-type: none"> 3 4 	Planering 2027 TBD
Utvecklad röntgenoch bildhantering Upphandling med målet att etablera en röntgen- och bildhantlingsförmåga, gemensam för sjukvårdsregion Stockholm-Gotland. (SIHRI (RIS/PACS & Arkiv)	<ol style="list-style-type: none"> 1 3 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Planering 2028 Christina Röös
Nytt labbdatasystem för kemlabb och vattenlabb. Avtal för nuvarande system LVMS löper ut 2028 och kan ej förlängas.			Planering 2028 TBD

Aktivitet	Följsamhet till vägledande principer	Stödjer förflyttningsområde och målbild	Status
Vad Beskrivning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utmana befintliga arbetssätt & processer 2. Användar- och behovsdriven utveckling 3. Digitalt när det går och fysiskt när det behövs 4. Nyttobedömning och effekter 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tjänster som möter invånarnas behov 2. Skapa trygghet och digital kompetens 3. Tillförlitlig data & kunskapsdrivna beslut 4. Digital arbetsmiljö 5. 5 AI 	<p>Fas: Planering, Upphandling, Införande</p> <p>Klart</p> <p>ÅÅÅÅQQ</p> <p>Beställare/Mottagare</p>
Triageringssystem för akuten. Triageringssystem för akuten. Idag används RETTS. Upphandling tillsammans med Karolinska.	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 4 	<ol style="list-style-type: none"> 2 3 4 	<p>Upphandling 2028</p> <p>Yvonne Skovshoved</p>
Värddataplattform Gemensam förmåga för hantering av information i annat syfte än det primära. Upphandlat med Region Stockholm.	<ol style="list-style-type: none"> 1 3 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	<p>Införande 2029</p> <p>Petter Könberg</p>
Huvudjournalssystem Utbyte av huvudjournalssystemet TakeCare. Arbetet sker i samarbete med region Stockholm	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	<p>Upphandling 2029</p> <p>Marie Loob</p>
Ambulanssystem Utbyte av ambulanssystem då avtal för Paratus löper ut 2030.	<ol style="list-style-type: none"> 2 4 	<ol style="list-style-type: none"> 1 4 	<p>Planering 2030</p> <p>Yvonne Skovshoved</p>

Bilaga 2: Digitaliseringsmöjligheter som utreds 2026-2030

Aktivitet	Följsamhet till vägledande principer	Stödjer förflyttningsområde och målbild	Status
Vad Beskrivning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utmana befintliga arbetssätt & processer 2. Användar- och behovsdriven utveckling 3. Digitalt när det går och fysiskt när det behövs 4. Nyttobedömning och effekter. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tjänster som möter invånarnas behov 2. Skapa trygghet och digital kompetens 3. Tillförlitlig data & kunskapsdrivna beslut 4. Digital arbetsmiljö 5. AI 	<p>Fas:</p> <p>-Ej startat</p> <p>-Planerad start</p> <p>-Pågår</p> <p>Klart:</p> <p>AAAAQQ</p> <p>Beställare/Mottagare</p>
Digital vårdcentral Förstudie om hur AO VC Online kan öka tillgängligheten till primärvården på Gotland	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 4 	<ol style="list-style-type: none"> 1 4 	Förstudie pågår 2026 Q1
Alltid öppet Ankomstregistrering och betalning Utredning om möjligheten att använda AO för självcheckning till besök i vården.	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 4 	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 	Förstudie pågår 2026 Q1 Sari Stenius
1177 Direkt 2.0 Utredning av vilken plattform som kan ersätta plattform 24 för att få motsvarande funktionalitet för chatt gällande rådgivning och ev. triagering.	<ol style="list-style-type: none"> 2 3 4 	<ol style="list-style-type: none"> 1 4 	Planerad start 2026 Q2
Kanalstrategi Framtagande av en långsiktig strategi för vilka digitala kanaler som medarbetare, innevånare och patienter skall erbjudas och vilka som ska väljas bort.	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 4 	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 4 	Planerad start 2026 Q3
Hemmonitorering/ Distansmonitorering Förstudie inför upphandling av patientövervakningssystem för att undersöka om även fjärmonitorering kan ingå.	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 4 	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 4 	Ej startat
Citrix För att möjliggöra SSO- Single Sign On.	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 3 4 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Ej startat
Inera- Utomlänsfakturerings Ersätta vårdslussen med en mer nationell lösning.	<ol style="list-style-type: none"> 1 2 4 	<ol style="list-style-type: none"> 4 	Planerad start 2026 Q1 Markus Swan
Spårbarhetssystem Förstudie utifrån nya krav på spårbarhet enl. MDR som nuvarande system T-Doc inte klarar av.	<ol style="list-style-type: none"> 2 	<ol style="list-style-type: none"> 3 4 	Ej startat